SDa
Autoriteit Diergeneesmiddelen

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. Zijne excellentie
Dhr. Ir. M.H.P. van Dam, Staatssecretaris
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Utrecht, 4 maart 2016

Kenmerk van uw brief: -
Onze referentie: 16-2016-03-04.HvB

Betreft: SDa-rapport 'Relaties tussen antibioticagebruik en voorkomen van resistente micro-organismen'

Hooggeachte heer van Dam,

De Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa) biedt u hierbij het rapport 'Relaties tussen antibioticagebruik en voorkomen van resistente micro-organismen, is benchmarken op basis van informatie over resistentie mogelijk?' aan. Met dit rapport heeft het SDa-expertpanel de relatie tussen antibioticagebruik en het voorkomen van resistente micro-organismen onderzocht met als doel na te gaan of benchmarkwaarden onderbouwd kunnen worden op basis van informatie over het voorkomen van resistentie.

Resultaten
De uitkomsten laten zien dat een daling van antibioticagebruik gepaard gaat met een daling van het voorkomen van antibioticaresistente *E.coli* bacteriën uit mestmonsters van kalveren, varkens en vleeskuikens. De mate van daling varieert sterk en is afhankelijk van de specifieke vorm van resistentie.

In de kalversector is over de gekozen observatieperiode in dit onderzoek sprake van een daling van 37,4% in het totale antibioticagebruik. Deze daling gaat gepaard met een 26% daling in resistentie tegen één of meerdere antibioticaklassen. In de varkenssector is het antibioticagebruik totaal gedaald met 54%, de resistentie tegen één of meerdere antibioticaklassen is gedaald met een wat geringer percentage van 22%. De daling in antibioticaresistentie onder vleeskuikens tegen één of meerdere antibioticaklassen is beperkter (8%), terwijl het totale antibioticagebruik in deze sector is gedaald met 57%. De werkelijke daling in antibioticagebruik in de kalversector over de afgelopen periode is echter groter omdat deze daling al in 2007 is ingezet. Overigens, is de daling in resistentie in de kalversector enigszins vertekend door verandering in de monsternamesystematiek in de loop der jaren.

In alle sectoren nam het gebruik van antibiotica die van kritisch belang zijn voor de volksgezondheid (derde keuze middel) af tot nul of bijna nul in 2014. Deze afname in gebruik ging gepaard met substantiële dalingen in resistentie.

Autoriteit Diergeneesmiddelen

Het doel van het onderzoek was om na te gaan of de benchmarkwaarden beter onderbouwd konden worden met informatie over het voorkomen van resistentie. Nadere analyse van de data leidt niet tot een model op basis waarvan tot resistentie geïnformeerde benchmarkwaarden kunnen worden afgeleid. Daarom blijft de SDa de benchmarkwaarden vaststellen op basis van bestaande werkwijze.

Het SDa-expertpanel concludeert dat de verbanden tussen daling in gebruik en de daling in het voorkomen van antibioticaresistente *E.coli* bacteriën een sterke aanwijzing vormen dat verdere reductie van totale antibioticagebruik zal leiden tot een afname van het voorkomen van resistentie.

Het SDa-expertpanel constateert daarnaast dat het meten van resistentie door monstername op bedrijven een beter beeld zullen geven van de mogelijke risico's voor mens, dier en milieu dan de huidige methode van monstername op slachthuizen.

Aanbevelingen
Het beleid van de SDa blijft gericht op reductie van het totale antibioticagebruik. Aandacht om verdere reductie te bewerkstelligen, moet zich blijven richten op de bedrijven in het actiegebied (rood) en het signaleringsgebied (oranje). De SDa blijft van mening dat inzicht in de achtergronden van het hoge gebruik op bedrijven in het actie- en signaleringsgebied essentieel is om tot verdere reductie te komen. Onderzoek in de toekomst zal zich daarom moeten richten op het identificeren van factoren die antibioticagebruik bepalen en het ontwikkelen van interventies op deze factoren. Vervolgens zullen de betrokken partijen moeten komen tot implementatie van deze interventies, alsmede de evaluatie van het effect van de interventies.

De SDa vindt verder onderzoek naar de oorzaken van de geringe daling in antibioticaresistentie in vleeskuikens noodzakelijk om in de toekomst tot effectieve maatregelen te komen die tot vermindering van de resistentieproblematiek in deze sector kunnen leiden. Dit onderzoek zal zich onder andere moeten richten op de voorschakels van de vleeskuikenketen.

De SDa is verheugd dat dit rapport bevestigt dat de ingeslagen weg van reductie van totale antibioticagebruik inderdaad leidt tot reductie van resistentie. De SDa vertrouwt er daarom op dat de ingeslagen weg zal leiden tot verder terugdringen van antibioticaresistentie bij mens en dier.

Met vriendelijke groeten,
SDa, Autoriteit Diergeneesmiddelen

Drs. F.J.M. Werner
Voorzitter

Dr. H.M.G. Hetty van Beers-Schreurs
Directeur

Bijlage: SDa-rapport 'Relaties tussen antibioticagebruik en voorkomen van resistentie micro-organismen, is benchmarken op basis van informatie over resistentie mogelijk?'